

Performance pensioenfondsen Q3 2017

Eind vorig jaar heeft De Nederlandsche Bank (DNB) diverse kerncijfers van 234 pensioenfondsen of collectiviteitskringen gepubliceerd met betrekking tot het derde kwartaal van 2017. Wij geven een overzicht van de ontwikkelingen.

Aantal pensioenfondsen

In het derde kwartaal van 2017 daalde het aantal pensioenfondsen en collectiviteitskringen (exclusief fondsen in liquidatie en fondsen met minder dan 100 deelnemers) van 236 naar 234. De volgende twee pensioenfondsen verdwenen uit de lijst: Protector en Technische Groothandel Vroegpensioen. Daarnaast veranderde Pensioenfonds Holland Casino in Pensioenkring Holland Casino bij STAP.

Beleidsdekkingsgraad

214 pensioenfondsen rapporteerden een positief beleggingsrendement in het derde kwartaal. Bij 82% van de fondsen steeg deze beleidsdekkingsgraad tussen de 1% en 4%. De meeste pensioenfondsen hadden eind september 2017 een beleidsdekkingsgraad tussen de 105% en 110%. Bij 39 fondsen is de beleidsdekkingsgraad lager dan 100%. Dit waren er aan het einde van het tweede kwartaal nog 52.

In onderstaande figuur wordt de stijging van de beleidsdekkingsgraad inzichtelijk gemaakt.

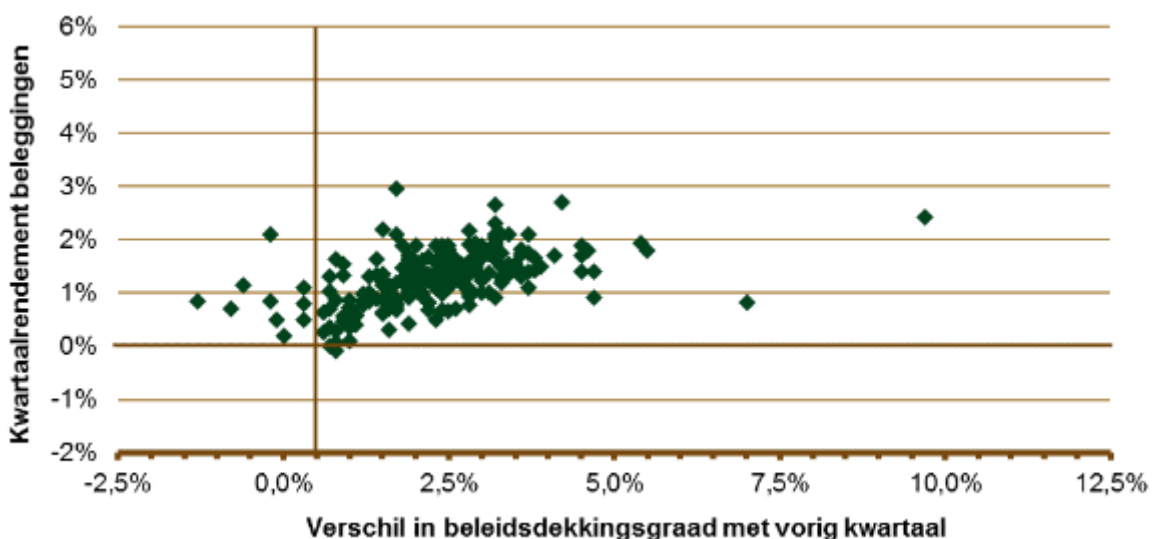

De gemiddelde (ongewogen) beleidsdekkingsgraad is in het derde kwartaal van 2017 met circa 2,2% gestegen. De gewogen beleidsdekkingsgraad steeg met ongeveer 2,7%. Bij de bedrijfstakpensioenfondsen komt de gewogen beleidsdekkingsgraad lager uit dan de ongewogen dekkingsgraad. Dit komt doordat de grotere BPF'en een lagere beleidsdekkingsgraad hebben dan de kleinere BPF'en. Bij de ondernemingspensioenfondsen, de beroepspensioenfondsen en de algemene pensioenfondsen is dit juist omgekeerd.

	2017Q2		2017Q3	
	Ongewogen BDG	Gewogen BDG	Ongewogen BDG	Gewogen BDG
APF	111,4%	117,4%	111,6%	119,4%
OPF	110,2%	114,8%	112,5%	117,4%
BPF	101,7%	97,9%	103,8%	100,6%
BRF	105,6%	115,9%	107,8%	118,3%
Alle fondsen	107,9%	101,8%	110,1%	104,5%

Beleggingsrendementen

In tegenstelling tot het tweede kwartaal van 2017 liet het merendeel van de pensioenfondsen een positief beleggingsrendement zien in het derde kwartaal. Het (ongewogen) gemiddelde beleggingsrendement voor risico fonds in het derde kwartaal van 2017 bedroeg 1,3% positief, met uitschieters van 3,0% positief tot 0,5% negatief. Het gewogen gemiddelde rendement was 1,6% positief, wat inhoudt dat grotere pensioenfondsen gemiddeld een hoger rendement behaalden dan kleinere pensioenfondsen. Onderstaande figuur toont de rendementen ten opzichte van het verschil in beleidsdekkingsgraad.

Geconcludeerd kan worden dat in het derde kwartaal van 2017 de gemiddelde beleidsdekkingsgraad meer is gestegen dan het gemiddeld gerealiseerd rendement (2,7% versus 1,6%, gewogen). Deze beperkte extra toename van de beleidsdekkingsgraad zal met name veroorzaakt zijn door een licht gestegen markttrente waardoor de pensioenverplichtingen zijn gedaald.

Collectief beleggen versus individueel beleggen

De DNB-rapportage bevat naast de rendementen op de beleggingen voor risico van de pensioenfondsen ook de behaalde rendementen op de beleggingen voor risico van de deelnemers. Het valt op dat deze laatste rendementen de afgelopen elf kwartalen zijn achtergebleven bij de rendementen op de beleggingen voor risico van het pensioenfonds zelf. Voor fondsen die zowel beleggingen risico fonds als risico deelnemers hebben en daarover voor elk van de afgelopen elf kwartalen gepubliceerd hebben, is het gemiddelde rendement voor risico fonds over deze periode circa 12,5%, tegen 11,2% rendement voor risico deelnemers. Bij circa 40% van die fondsen was het rendement voor risico van de deelnemers hoger dan het rendement voor risico van het pensioenfonds.

Feitelijke renteafdekking

Ruim 70% van de fondsen heeft een renteafdekking tussen de 30% tot 70%. De (ongewogen) gemiddelde renteafdekking komt uit op circa 50%. Gewogen komt de renteafdekking gemiddeld uit op circa 40% hetgeen betekent dat de grotere fondsen de rente over het algemeen iets minder afdekken. In de figuur is te zien dat de feitelijke renteafdekking per eind september is gestegen ten opzichte van de feitelijke renteafdekking per eind juni.

Rendement versus zakelijke waarden en renteafdekking

Onderstaande tabel toont de ongewogen gemiddelde ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad in het derde kwartaal van 2017 ten opzichte van het percentage belegd in zakelijke waarden (verticaal) en de feitelijke renteafdekking (horizontaal) aan het eind van het tweede kwartaal van 2017. Deze tabel toont wel enigszins de trend dat een lagere renteafdekking en een hoger percentage belegd in zakelijke waarden zich in het tweede kwartaal uitbetaalde in een positievere ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad.

(Bron: LCP)